

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9226 af 15/03/1998 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse O-28-98 om kontanthjælp - tilbagebetaling - rimelig begrundet enkeltudgift - skurvogn - almindelig bolig - indskud

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 201362-97

Ankestyrelsens principafgørelse O-28-98 om kontanthjælp - tilbagebetaling - rimelig begrundet enkeltudgift - skurvogn - almindelig bolig - indskud

Resume:

En kommunes afslag på hjælp til anskaffelse af skurvogn og tilbud om sædvanlig bolig havde ikke været åbenbart urimeligt.

Et tilbud om almindelig bolig ville kun undtagelsesvis, når der forelå særlige omstændigheder kunne anses for åbenbart urimeligt.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at tidligere indsættelse i fængsel, alkoholproblemer samt psykiske problemer ikke i sig selv gav grundlag for at karakterisere et tilbud om almindelig boligplacering som åbenbart urimeligt.

Ankestyrelsen fandt endvidere at hjælp til køb af skurvogn ikke kunne sidestilles med indskud i lejemål.

Ankestyrelsen fandt, at bestemmelsen i bistandslovens § 25, stk. 1, nr. 1, efter en fortolkning af dens ordlyd "boligindskud, eller hvad der kan sidestilles hermed" sammenholdt med bestemmelsens forarbejder måtte forstås således, at der alene sigtedes på husleje, depositum og andre former for kontant indskud i forbindelse med erhvervelse af et lejemål.

Love:

Lov om social bistand - lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996 - § 25, stk. 1, nr. 2 og § 46

Lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 1460 af 12. december 2007 - § 81, § 91, nr. 1 og § 91, nr. 2

Sagsfremstilling:

Ansøger, der var udenlandsk statsborger, tilflyttede A kommune i august 1996 fra B kommune. Han havde gået et stykke tid på gaden. Han havde afsonet en fængselsdom på 1 år i 1995 og 1996, var gift, men separeret fra sin kone og levede af kontanthjælp. Han havde siden oktober 1996 opholdt sig i Frøstruplejren, hvor han havde boet hos forskellige venner, men denne situation var uholdbar.

Sidst i januar 1997 blev socialforvaltningen kontaktet af Kriminalforsorgen med anmodning om økonomisk hjælp til indkøb af en skurvogn i lejren til ansøger. Begrundelsen var, at ansøger havde psykiske problemer, som medførte depressioner. Dette gjorde, at han havde brug for at være sammen med andre mennesker, men samtidig brug for at være alene. Han kunne ikke fungere i det almindelige samfund og havde derfor et fristed i lejren. Der var af Kriminalforsorgen søgt og bevilget et tilskud fra en privat fond.

Kommunen meddelte, at kommunen ikke ønskede, at der blev ydet hjælp til etablering i Frøstruplejren via Kriminalforsorgen.

Kriminalforsorgen søgte herefter på ansøgers vegne om hjælp til køb af en faststående skurvogn med tilbygning. Prisen var 15.000 kr. Alternativt søgtes et mindre beløb til en brugt skurvogn.

Sagen blev forelagt det sociale udvalg, hvor det vurderedes som uhensigtsmæssigt for ansøger med etablering i Frøstruplejren, da han havde psykiske og adfærdsmæssige problemer.

I forbindelse med klagen til nævnet oplyste ansøger, at han ikke kunne tage imod kommunens tilbud om bolig, da han ikke kunne klare at bo almindelige steder. Endvidere havde han en skurvogn på hånden, den kostede 15.000 kr. at overtage og var i god stand.

Nævnet kontaktede Kriminalforsorgen som oplyste, at ansøger i det ca. ½ år, hvor han havde været løsladt, havde klaret sig godt. Han havde et vist alkoholforbrug, men ikke ukontrollabelt. Han havde vilkår om psykiatrisk tilsyn og behandling. Han havde depressive tendenser, som kunne medføre akut indlæggelse, bl.a. hvis han blev ensom.

Kriminalforsorgen kunne ikke støtte kommunens boligforslag, som var et nedlagt landbrug. Her ville ansøger straks blive ensom, og behandlingsbehov i form af indlæggelse formodedes at ville opstå næsten med det samme. Desuden tilbød kommunen en ret ny pensionistbolig beliggende i X-by. Her ville han ikke være velplaceret, da hans levemåde og hele fremtoning adskilte sig fra andre pensionisters.

Den skurvogn, der skulle overtages, skulle være med i kvoten af godkendte beboelser i lejren.

Ankenævnet fandt, at der burde ydes hjælp til ansøger til køb af skurvogn med fradrag af det beløb på ca. 4.000 kr., som han selv havde sparet op til formålet.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at udgiften i dette tilfælde måtte anses for rimelig.

Ifølge oplysningerne ville ansøger ikke kunne bo i en almindelig bolig, men kunne kun leve i Frøstruplejen eller et lignende sted.

Hjælpen var tilbagebetalingspligtig efter bistandslovens § 25, stk. 1, nr. 2, da udgiften fandtes at kunne sidestilles med boligindskud.

Nævnet forudsatte, at skurvognen var godkendt af myndighederne.

Kommunen anmodede efterfølgende om en yderligere begrundelse for nævnets afgørelse om, at bistandslovens § 46 gav hjemmel for bevilling af køb af ejendom, og at man i forbindelse med beslutningen om tilbagebetaling i henhold til bistandslovens § 25, stk. 1, nr. 2, sidestillede købsbeløbet med boligindskud.

Kommunen fandt det betænkeligt for så vidt angik eventuel præcedensvirkning for Kriminalforsorgens fremtidige udslusninger.

Det fandtes ligeledes betænkeligt, at det var tillagt betydning, at Kriminalforsorgens opfattelse var, at det eneste sted ansøger kunne boligplaceres var i Frøstruplejen. Det var kommunens skøn, at en boligplacering på almindelig vis var en mulighed, og ansøger var tilbudt hjælp hertil. Nævnet anførte, at der ikke efter bistandslovens § 46 var begrænsninger med hensyn til arten af de rimeligt begrundede enkeltudgifter, der kunne ydes hjælp til. Det betød, at der altid ville være tale om en konkret vurdering af rimeligheden i det enkelte tilfælde.

Vedrørende betænkelighederne for præcedensvirkningen bemærkedes, at afgørelsen blev truffet efter en konkret vurdering, der ikke kunne danne praksis for kommunalbestyrelsens afgørelser ved fremtidige ansøgninger.

Vedrørende nævnets afgørelse om, at hjælpen var tilbagebetalingspligtig efter bistandslovens § 25, stk. 1, nr. 1, blev det oplyst, at nævnet var af den opfattelse, at købet af skurvognen i lighed med et boligindskud gav den ansøger råderetten over en bolig.

Nævnet fandt derfor, at der var tale om en ligestilling, jf. ordlyden i § 25, stk. 1, nr. 2.

Vedrørende den vægt, som nævnet havde tillagt Kriminalforsorgens oplysninger, bemærkedes, at nævnet havde fundet, at der var tale om begrundede oplysninger og vurderinger af ansøgers særlige sociale og psykiske situation, der sammen med sagens omstændigheder i øvrigt indgik i beslutningsgrundlaget.

I klagen til Ankestyrelsen var det bl.a. anført, at kommunen var uenig i nævnets fortolkning af bistandslovens § 46.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om hjælp til køb af beboelsesvogn er en rimelig begrundet enkeltudgift efter bistandslovens § 46, herunder om udgiften kan sidestilles med boligindskud, jf. bistandslovens § 25, stk. 1, nr. 2.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøger ikke havde været berettiget til hjælp til køb af skurvogn i henhold til bistandslovens § 46.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at den af A kommune trufne afgørelse om afslag på hjælp til køb af skurvogn i Frøstruplejren og tilbud om sædvanlig bolig ikke kunne karakteriseres som åbenbart urimelig, jf. bistandslovens § 15, stk. 5.

Ankestyrelsen fandt således, at tilbud om almindelig bolig kun undtagelsesvis, når der forelå særlige omstændigheder, ville kunne anses for åbenbart urimeligt.

Ud fra de i sagen foreliggende oplysninger fandt Ankestyrelsen ikke, at der forelå sådanne særlige omstændigheder.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at tidligere indsættelse i fængsel, alkoholproblemer, samt psykiske problemer ikke i sig selv gav grundlag for at karakterisere et tilbud om almindelig boligplacering som åbenbart urimeligt.

Ankestyrelsen ændrede således ankenævnets afgørelse om hjælp til betaling af skurvogn.

Ankestyrelsen ophævede endvidere tilbagebetalingspligten.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at hjælp til køb af skurvogn ikke kunne sidestilles med indskud i lejemål.

Ankestyrelsen fandt, at bestemmelsen i bistandslovens § 25, stk. 1, nr. 2, efter en fortolkning af dens ordlyd "boligindskud, eller hvad der kan sidestilles hermed", sammenholdt med bestemmelsens forarbejder, måtte forstås således, at der alene sigtedes på husleje, depositum og andre former for kontant indskud i forbindelse med erhvervelse af et lejemål.

Ankestyrelsen fandt således ikke, at der havde været hjemmel til at kræve tilbagebetaling af hjælpen efter bistandslovens § 25, stk. 1, nr. 2.

Ankestyrelsen ændrede således nævnets afgørelse om tilbagebetaling af hjælpen.

Den hjælp, som ansøger havde modtaget som følge af nævnets afgørelse, skulle således ikke tilbagebetales og eventuelle afdrag skulle udbetales til ansøger.